

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt V. De Vita uteri, de hac nostra, & altera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CAPVT V.

De Vita uteri, de hac nostra, & altera.

Quemadmodum (inquit Ludovicus Vives) in Matris utero paramur huic luci ac vitæ, ita in hac vitæ (quæ ad alteram relata, similis est utero) angustia & tenebris illi alteri paramur sempiternæ.

Et quemadmodum homo cum in utero formatur, quia vivit more plantæ, clauditur angusto gurgustio, quod ejusmodi vitæ generi sufficit: ita egressus ex utero, quia sensibus est ulurus, prodit in amplitudinem & lucem functioni atque officii sensuum necessariam: sic etiam hinc discedens, quia ulurus mente transit in tanto majorem & præstantiorem lucem, quanto est mentis cognitio amplior & capacior, & excellentior quam sensuum. Nascens fetus deponit involuera, quibus erat reclusus in utero, & ea per quæ alabatur, exit nudus: sic homo abiens ex vita deponit hic illa sua seu involuera: moriuntur factus nascens involuera, moriuntur & hominis ad alteram vitam migrantis. Nascitur infans quasi in vitæ corpore labore & cruciatus, ita & qui ab hoc corporis domicilio discedit. Egressus autem infans longe alia utitur vitæ ratione, quam prius; sic animus relicto corpore.

Cæterum sic habitudo ac penè rota hujus vitæ ratio ex illa in Matris utero formatione & constitutione ducitur, ut tali quisque sit corpore, habitudine, valitudine, statura, forma, vitibus, qualem in prima illa fitione accepit. Sic etiam vitæ sequentis conditio plurimum ex actionibus hujus sumitur, ut talis sit illic deinceps animus, qualem se formavit, & instruit in vita corporis, nempe humilis, abjectus, miser, si cæno & fordibus se dedit corporis, aut pravus cupiditatibus, ac libidinibus: sublimis autem, erectus, celestis, felix, si nienti præclaris cognitionibus, virtutibusque excolendæ. Conspicit infans modo natus lucem, & in ea formas rerum novas sibi, & inusitatas, eoque admirabiles. Conspicit item animus renascens, hoc est discedens è corpore ad locem, in ea novas omnino æque inusitatas rerum facies, quales nunquam esset antea hic suspicatus. Et in utero quidam fetus adeo sunt vividi vigentesque, ut subinde se commoveant, & quasi sensum quendam videantur præ se ferre: alii corpenes, penitus immobiles, nunquam aliter sentiuntur, quam timore: ita & in hac vitæ, alii nullum ostendunt alterius vitæ sensum, caligini hujus immersi, & tanquam obruti alto gurgite: alii intelligentia & virtutibus innixi, jam hic quales futuri postea sint declarant, & gustum quendam nobis præbent ævi venturi.

Hujus quoque & insequentis vitæ magnam quotidie cernimus imaginem in iis, quæ per somnum, quæque per vigiliam aspiciamus, & cognoscimus. In quiete regnum est phantasia, illa luctum, & deorsum verfat, miser, confundit omnia, atque perturbat, quales sunt vitæ hujus cogitationes, desideria, cupiditates, in quibus omnibus sensibus ducitur, ac proinde phantasia & ratione valde tenet, atque ea turbulenta, ad quam confusionem & tenebras, si hæc conferas, quæ vigilantes cognoscimus, atque intelligimus, in promptu erit colligere, quam alia futura sit altera illa vita mentis, quam hæc nostra sensuum. Somnus est hæc vitæ nostra, nec aliter transit quam somnus, & simili-

Thom. à Jesu Oper. Tom. 1.

ter præteritæ hæc aspiciamus, ut quæ animo per quietem observantur. Multa etiam videmus somniantes, quæ non minus cæto, efficaciterque juremus nos intueri, & agere, quam quæ spectamus vigilantes ac gerimus: itaque qui somniavit, putat se vidisse: & qui vidit, somniasse. Videlicet non minus vigilantibus densa affunditur animis caligo, quam dormientibus: & memoria nostra non pauca in se condita reservat, quæ nesciat cognitio dijudicare dormientem illa aspexerit, an vigilans. Adeo sunt pleraque omnia in nostris animis pressa obscuritate, & confusa. In sequenti vero ævo lux erit major, & mentis cognitio atque exercitatio expeditior atque liberior, eoque erunt omnia perspicua magis, distincta, certa.

CAPVT VI.

DEVM esse, ipsumque principium, & Creatorem rerum omnium esse, aliquibus rationibus demonstratur.

Quid verò sit hic DEUS, qui felicitatis nostræ ultimus finis est, mihi explicare paranti, quæstiones aliquot sese obijciunt, quas prius convenit submovere, quam ad alia gradum faciamus, ne aliquo in via nobis sint impedimento: Ac primum, an DEUS sit, ipseque sit omnium rerum causa & principium.

Primus, qui inter articulos fidei nostræ credendus nobis proponitur est, esse DEUM; hoc est, in mundi hujus universitate unum supremum esse Principem, motorem primum, primam causam, à qua omnes cæteræ dependent, unum principium absque principio, quod omnibus rebus creatis suum tribuit principium: unam primam veritatem & bonitatem, à qua omnis alia veritas ac bonitas procedit ac derivatur. Hoc fundamentum est nostræ fidei, hoc primum quasi elementum, quod credere jubemur: dicente Apollonio: *Credere oportet accedentem ad DEUM, quia est in hoc scilicet mundo. Est autem hæc sententia tam manifesta, ut per evidentes demonstrationes comprehendatur. Hæc demonstrationes ex multis rebus, quæ videntur effectis demonstrantur, ut breviter serè uno verbo complexus est Lactantius lib. 1. cap. 2. Nemo est enim (inquit) tam rudis, tam ferus moribus, quin oculos suos in calum tollens, tamen si nesciat cuius Dei providentia regatur hoc omne quod cernitur, aliquem tamen intelligat, ex ipsa rerum magnitudine, motu, dispositione, constantia, utilitate, pulchritudine, temperatione: nec posse fieri, quin id, quod mirabili ratione constat, consilio majori aliquo sit instructum.*

Primum igitur fundamentum ex instinctu humano sumitur: Nam cum innumera sint in toto orbe nationes, nullam inveniri tam barbaram, quæ non habeat aliquam Dei notitiam, divinamque esse aliquam vim, eamque aliquo cultus genere non honoret; etsi forte nesciat, quis verus DEUS sit, & quis modus illum honorandi, certum est. Hujus rei ratio est, quia idem DEUS, qui cordibus hominum impressit quandam reverentiam naturalem, & amorem erga parentes, qui eos generarunt, & erga Principes & Dominos, qui eos regunt & gubernant: idem etiam infudit impressitque hominibus alium amorem & reverentiam erga se eundem DEUM, qui est Pater Patrum, Dominus Dominorum, datorque omnium bo-

Et

eorum.